

Ochrana & Bezpečnost – 2019, ročník VIII., č. 4 (zima)
(2019_D_08), ISSN 1805-5656
Vydává: Ochrana a bezpečnost o. s.
IČ: 22746986, Lamačova 825/11, 152 00 Praha 5
<http://ochab.ezin.cz>, ochab@email.cz

Nespolupracující země jako výzva pro bezpečnostní komunitu České republiky

Mgr. Adéla Jandová

Proč právě toto téma ...

- Zajímavá problematika, kterou z tohoto pohledu ještě nikdo nezkoumal.
- Důležitost spolupráce, která je klíčová pro dosahování cílů, jak na mezinárodní úrovni ve sledovaných oblastech, tak na úrovni národního úsilí.

Struktura práce

- Problematika „nespolupracujících zemí“ je sledována ve třech oblastech:
 - Využívání daňových rájů.
 - Porušování práv k duševnímu vlastnictví.
 - Mezinárodní justiční spolupráce a unikání trestně stíhaných osob před spravedlností.
- U každé z oblastí navzdory jejich nejednotnosti zkoumány teoretická východiska (definování oblastí, historický vývoj, formy, principy, způsoby „nespolupráce“).
- V každé oblasti je snaha o určení konkrétních zemí, které lze označit jako „nespolupracující“.
- Každá oblast doplněna o poznatky odborníků z praxe.

Cíle práce, hypotézy

- **Cílem** této práce je představit tyto tři oblasti nespolupráce mezi zeměmi, jejich vymezení a přiblížení ve smyslu určení jednotlivých forem a způsobů vedoucích k nespolupráci, a dále také zhodnotit relevanci jednotlivých forem nespolupráce na základě poznatků z praxe.
- **Hypotéza č. 1:** Země, „nespolupracující“ v jedné z takto určených oblastí bude s vysokou pravděpodobností nespolupracující v i dalších, **se nepotvrdila.**
- **Hypotéza č. 2:** „Rozpadlé státy“ (jako například Somálsko nebo Libye) nepatří mezi prioritní destinace v žádné ze sledovaných oblastí, **se potvrdila.**

Závěry I

Využívání daňových rájů:

- Boj s daňovými ráji je velmi obtížný → snaha chránit (ukrývat) majetek a příjmy a platit minimální daně bude pokračovat.
- Existence států (zejm. těch chudších), které v tomto vidí příležitost a potřebám těchto osob vyhoví za účelem vlastního obohacení.
- Spolupráce soudů často není dostatečná.
- Sestavované seznamy podléhají silné politizaci.

Závěry II

Porušování práv k duševnímu vlastnictví (práv autorských):

- Existence internetu a rozvoj informačních technologií představují v současnosti největší výzvu pro ochranu práv k duševnímu vlastnictví, resp. práva autorského.
- Sestavované seznamy (Watch List) posuzující ochranu duševních práv u jednotlivých států jsou často zpolitizované.

Závěry II

Mezinárodní justiční spolupráce a unikání trestně stíhaných osob před spravedlností:

- Společným zájmem většiny států je nemít na svém území trestně stíhané osoby (vyjma hospodářské kriminality).
- Neexistuje zde relevantní seznam zemí, které jsou ideálním „úkrytem“ pro osobu prchající před spravedlností → jejich počet je tak velký, jak velké jsou cíle a možnosti prchajících (ti jsou limitováni vlastními finančními prostředky).
- Spolupráce je často založena na neformálních vztazích.

Zajímavá zjištění

- Roztříštěnost práv k duševnímu vlastnictví.
- Silná politizace sestavovaných seznamů.
- Vliv informačních technologií se silně promítl do dvou zkoumaných oblastí.
- Osoby prchající před spravedlností se dřív nebo později najdou, pokud žijí.

Děkuji za pozornost